

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (piata komora)

z 13. apríla 2011*

Vo veci T-576/08,

Spolková republika Nemecko, v zastúpení: pôvodne M. Lumma a B. Klein, neskôr M. Lumma, B. Klein, T. Henze a N. Graf Vitzthum, splnomocnení zástupcovia,

žalobkyňa,

ktorú v konaní podporuje:

Švédske kráľovstvo, v zastúpení: A. Falk, K. Petkovska, S. Johannesson a A. Engman, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastník konania,

* Jazyk konania: nemčina.

proti

Európskej komisii, v zastúpení: F. Erlbacher a A. Szmytkowska, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorú v konaní podporujú:

Španielske kráľovstvo, v zastúpení: B. Plaza Cruz, splnomocnená zástupkyňa,

Francúzska republika, v zastúpení: G. de Bergues a B. Cabouat, splnomocnení zástupcovia,

Talianska republika, v zastúpení: pôvodne I. Bruni, splnomocnená zástupkyňa, neskôr P. Gentili, avvocato dello Stato,

a

Polská republika, v zastúpení: pôvodne M. Dowgielewicz, neskôr M. Szpunar a napokon M. Szpunar, B. Majczyna a M. Drwiecki, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastníci konania,

ktorej predmetom je návrh na čiastočné zrušenie nariadenia Komisie (ES) č. 983/2008 z 3. októbra 2008, ktorým sa prijíma plán pridelovania prostriedkov, ktoré sa v rozpočtovom roku 2009 majú vyúčtovať členským štátom na dodávku potravín z intervenčných zásob v prospech najodkázanejších osôb v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 268, s. 3),

VŠEOBECNÝ SÚD (piata komora),

v zložení: sudcovia M. Prek (spravodajca), vykonávajúci funkciu predsedu komory, S. Soldevila Fragoso a S. Frimodt Nielsen,

tajomník: K. Andová, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 9. septembra 2010,

vyhlásil tento

Rozsudok

Právny rámec

- ¹ Odôvodnenie č. 10 nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007 z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) (Ú. v. EÚ L 299, s. 1) znie:

„V záujme stability trhov a zabezpečenia primeranej životnej úrovne pre poľnohospodárov sa... vytvoril diferencovaný systém podpory cien v rôznych sektoroch... Tieto opatrenia majú podobu verejnej intervencie alebo vyplácania pomoci pre súkromné skladovanie výrobkov sektorov obilnín, ryže, cukru, olivového oleja a stolových olív, hovädzieho a teľacieho mäsa, mlieka a mliečnych výrobkov, bravčového mäsa a ovčieho a kozieho mäsa. Vzhľadom na ciele tohto nariadenia je potrebné zachovať opatrenia na podporu cien v prípade, že sú predpokladané v nástrojoch, ako boli vyvinuté v minulosti, bez toho, aby došlo k podstatným zmenám v porovnaní s predchádzajúcou právnou situáciou.“

2 Odôvodnenie č. 18 toho istého nariadenia znie:

„Spoločenstvo má vďaka svojim intervenčným zásobám rôznych poľnohospodárskych výrobkov možnosť významne prispieť k zlepšeniu situácie svojich najchudobnejších [najodkázanejších – *neoficiálny preklad*] občanov. V záujme Spoločenstva je trvalo využívať tento potenciál, kým sa zavedením primeraných opatrení tieto zásoby neznížia na bežnú úroveň. V duchu týchto úvah sa nariadením Rady (ES) č. 3730/87 z 10. decembra 1987, ktorým sa stanovujú všeobecné pravidlá pre dodávky potravín z intervenčných zásob organizáciám povereným ich rozdelením najodkázanejším osobám v Spoločenstve, doteraz zabezpečovalo rozdeľovanie potravín dobročinnými organizáciami. Toto významné sociálne opatrenie, ktoré môže mať značný význam pre najchudobnejšie osoby, by sa malo zachovať a začleniť do rámca tohto nariadenia.“

3 Pododdiel IV s názvom „Predaj z intervencie“, ktorý je zaradený do oddielu II kapitoly I hlavy I časti II nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov obsahuje články 25 až 27.

4 Článok 25 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov stanovuje, že „predaj výrobkov nakúpených v rámci verejnej intervencie sa uskutoční takým spôsobom, aby sa zabránilo akémukoľvek narušeniu trhu a zabezpečil sa rovnaký prístup k tovaru a rovnaké zaobchádzanie s nákupcami“.

- 5 Článok 27 toho istého nariadenia s názvom „Rozdelenie osobám v najväčšej hmotnej núdzi [najodkázanejším osobám – *neoficiálny preklad*] v Spoločenstve“ stanovuje:

„1. Výrobky, ktoré sú v intervenčných zásobách, sa sprístupnia určitým určeným organizáciám s cieľom rozdeliť potraviny osobám v najväčšej hmotnej núdzi [najodkázanejším osobám – *neoficiálny preklad*] v Spoločenstve v súlade s ročným plánom.

Rozdelenie sa uskutoční:

- a) bezplatne alebo

- b) za cenu, ktorá v žiadnom prípade neprekročí výšku odôvodnených nákladov, ktoré vzniknú určeným organizáciám v dôsledku tejto činnosti.

2. Výrobok možno mobilizovať na trh [získavať na trhu – *neoficiálny preklad*] Spoločenstva, ak:

- a) nie je dočasne k dispozícii v intervenčných zásobách Spoločenstva v priebehu plnenia ročného plánu uvedeného v odseku 1 v rozsahu nevyhnutnom pre plnenie plánu v jednom alebo viacerých členských štátoch a pod podmienkou, že náklady budú aj naďalej v rámci limitov nákladov ustanovených v rozpočte Spoločenstva na tento účel, alebo

b) by vykonávanie plánu zahŕňalo prevod medzi členskými štátmi malého množstva výrobkov, ktoré sa nachádzajú v intervencii v inom členskom štáte, než v ktorom alebo ktorých sa výrobok požaduje.

3. Dotknuté členské štáty určia organizácie uvedené v odseku 1 a Komisii každý rok včas oznámia, či chcú tento systém uplatňovať.

4. Výrobky uvedené v odsekoch 1 a 2 sa prepustia [prenechávajú – *neoficiálny preklad*] určeným organizáciám bezplatne. Účtovná hodnota týchto výrobkov sa rovná intervenčnej cene, v prípade potreby upravenej koeficientmi tak, aby sa zohľadnili rozdiely v kvalite.

5. Bez toho, aby bol dotknutý článok 190, výrobky sprístupnené na základe odsekov 1 a 2 tohto článku sa financujú z rozpočtových prostriedkov príslušnej rozpočtovej kapitoly v rámci EPZF v rozpočte Európskych spoločenstiev...“

6 Článok 1 nariadenia Komisie (EHS) č. 3149/92 z 29. októbra 1992, ktorým sa stanovujú podrobné vykonávacie pravidlá pre dodávky potravín z intervenčných zásob v prospech najodkázanejších osôb v spoločenstve (Ú. v. ES L 313, s. 50; Mim. vyd. 03/013, s. 196), stanovuje:

„1. Členské štáty, ktoré si želajú používať opatrenia zavedené nariadením... č. 3730/87 v prospech najodkázanejších osôb v spoločenstve každoročne informujú Komisiu najneskôr do 15. februára pred obdobím zavedenia ročného plánu uvedeného v článku 2.

2. Najneskôr 31. mája oznámia príslušné členské štáty Komisii:

- a) množstvá každého typu výrobku... požadovaného na realizáciu plánu na svojom území v danom roku;

...“

7 Podľa článku 2 toho istého nariadenia:

„1. Pred 1. októbrom každého roka prijme Komisia ročný plán pre rozdeľovanie potravín pre distribúciu najodkázanejším osobám rozdelených pre príslušné členské štáty [Pred 1. októbrom každého roka Komisia prijme ročný plán distribúcie potravín najodkázanejším osobám rozdelených medzi príslušné členské štáty – *neoficiálny preklad*]. Pre účely prerozdelenia zdrojov medzi členské štáty vezme Komisia do úvahy najpresnejšie odhady počtu najodkázanejších osôb v príslušných členských štátoch. Takisto zohľadní, ako sa vykonávali operácie a na aké účely boli využité zdroje v predošliých rozpočtových rokoch...

2. Komisia pred vypracovaním ročného plánu konzultuje najdôležitejšie organizácie so znalosťou problémov najodkázanejších osôb v spoločenstve.

3. Plán zahŕňa najmä:

1. pre každý členský štát, ktorý uplatňuje toto opatrenie, nasledovné:
 - a) maximálne finančné zdroje dostupné na vykonávanie jeho časti plánu;
 - b) množstvo každého typu produktu, ktoré sa má stiahnuť zo zásob intervenčných agentúr;
 - c) grant, dostupný [prostriedky pridelené – *neoficiálny preklad*] pre každý produkt, ktorý sa má kúpiť na trhu spoločenstva, pokiaľ príslušný produkt je dočasne nedostupný v zásobách intervenčných agentúr v čase, keď sa prijíma ročný plán.

Tento grant je určený [Tieto prostriedky sú stanovené – *neoficiálny preklad*] pre každý produkt s ohľadom na: po prvé, množstvo uvedené v hlásení členského štátu podľa článku 1 ods. 2; po druhé, množstvá, ktoré nie sú dostupné v intervenčných zásobách a po tretie, produkty, o ktoré sa žiadalo a boli prerozdelené počas predošlých rozpočtových rokov a ich skutočné využitie;

...“

- 8 Článok 3 toho istého nariadenia stanovuje, že vykonanie plánu začína 1. októbra a končí 31. decembra nasledujúceho roku.
- 9 Článok 4 ods. 1a štvrtý pododsek toho istého nariadenia stanovuje:

„Uvedený produkt možno získať na trhu, iba ak všetky množstvá produktu v tej istej skupine, ktoré sa majú stiahnuť z intervenčných zásob na účely dodávok v rámci uplatňovania článku 2 ods. 3 bodu 1 [písm.] b) vrátane množstiev, ktoré sa majú presunúť v rámci uplatňovania článku 7, už boli prerozdelené. Príslušný vnútroštátny orgán informuje Komisiu o začatí postupu získavania na trhu.“

Napadnuté nariadenie

- 10 Ročný plán pridelovania prostriedkov, ktoré sa majú v rozpočtovom roku 2009 vyúčtovať členskými štátmi za dodávky potravín z intervenčných zásob v prospech najodkázanejších osôb v Spoločenstve, bol stanovený nariadením Komisie (ES) č. 983/2008 z 3. októbra 2008 (Ú. v. EÚ L 268, s. 3, ďalej len „napadnuté nariadenie“).

11 Odôvodnenie č. 4 napadnutého nariadenia znie:

„V článku 2 ods. 3 bode 1 písm. c) nariadenia (EHS) č. 3149/92 sa ustanovuje pridelovanie príspevkov [prostriedkov – *neoficiálny preklad*] na nákup výrobkov, ktoré sú dočasne nedostupné v intervenčných zásobách, na trhu. Zásoby obilia vhodného na ľudskú spotrebu v držbe intervenčných agentúr sú veľmi nízke a už sa prijali opatrenia, pokiaľ ide o ich predaj na trhu. Okrem toho v súčasnosti nemajú intervenčné agentúry v držbe žiadne zásoby ryže ani sušeného odstredeného mlieka a v roku 2008 sa neočakávajú ďalšie ponuky týchto poľnohospodárskych komodít na intervenciu. Malo by sa preto ustanoviť pridelovanie príspevkov [prostriedkov – *neoficiálny preklad*], aby sa na trhu umožnil nákup obilia, sušeného odstredeného mlieka a ryže potrebných na realizáciu plánu na rozpočtový rok 2009.“

12 Článok 1 napadnutého nariadenia stanovuje:

„V roku 2009 sa distribúcia potravín v prospech najviac odkázaných osôb v Spoločenstve podľa článku 27 nariadenia [o jednotnej spoločnej organizácii trhov] realizuje v súlade s ročným plánom distribúcie ustanoveným v prílohe I k tomuto nariadeniu.“

13 Článok 2 napadnutého nariadenia stanovuje, že „príspevky [výška prostriedkov – *neoficiálny preklad*] pre členské štáty na nákup obilia, sušeného odstredeného mlieka a ryže na trhu vyžadovaných v rámci plánu uvedeného v článku 1 sa ustanovujú [je ustanovená – *neoficiálny preklad*] v prílohe II“ toho istého nariadenia.

14 Príloha I písm. a) napadnutého nariadenia stanovuje finančné prostriedky poskytnuté na realizáciu plánu v každom členskom štáte v celkovej výške 496 miliónov eur.

- 15 Príloha II napadnutého nariadenia stanovuje prostriedky pridelené pre členské štáty na nákup výrobkov na trhu Spoločenstva v rámci súm stanovených v prílohe I písm. a) uvedeného nariadenia v celkovej sume 431 420 891 eur.
- 16 Všeobecný rozpočet Európskej únie na rozpočtový rok 2009 bol prijatý 18. decembra 2008 (Ú. v. EÚ L 69, 2009, s. 1). V tomto rozpočte boli stanovené rozpočtové prostriedky vo výške 500 miliónov eur určené na potravinové programy v prospech najodkázanejších osôb v Európskom spoločenstve.

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 17 Návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 23. decembra 2008 Spolková republika Nemecko podala túto žalobu.
- 18 Podaním doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 6. apríla 2007 Talianska republika podala návrh na vstup vedľajšieho účastníka do tohto konania na podporu návrhov Komisie Európskych spoločenstiev.
- 19 Podaním doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 8. apríla 2009 Francúzska republika podala návrh na vstup vedľajšieho účastníka do tohto konania na podporu návrhov Komisie.
- 20 Podaním doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 14. apríla 2009 Švédske kráľovstvo podalo návrh na vstup vedľajšieho účastníka do tohto konania na podporu návrhov Spolkovej republiky Nemecko.

- 21 Podaním doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 16. apríla 2009 Poľská republika podala návrh na vstup vedľajšieho účastníka do tohto konania na podporu návrhov Komisie.
- 22 Podaním doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 27. mája 2009 Španielske kráľovstvo podalo návrh na vstup vedľajšieho účastníka do tohto konania na podporu návrhov Komisie.
- 23 Uznesením z 3. júna 2009 predseda piatej komory Súdu prvého stupňa vyhovel návrhom Francúzskej republiky, Talianskej republiky, Poľskej republiky a Švédskeho kráľovstva na vstup do konania ako vedľajším účastníkom. Títo vedľajší účastníci konania podali svoje vyjadrenia v stanovených lehotách.
- 24 Keďže návrh Španielskeho kráľovstva na vstup do konania ako vedľajší účastník bol podaný po uplynutí lehoty šiestich týždňov uvedenej v článku 115 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa, uznesením predsedu piatej komory z 8. septembra 2009 sa povolil Španielskemu kráľovstvu vstup do konania ako vedľajšiemu účastníkovi na podporu návrhov Komisie a na predloženie jeho pripomienok v priebehu ústnej časti konania.
- 25 Rozhodnutím predsedu Súdu prvého stupňa bolo zloženie piatej komory Súdu prvého stupňa na účely tohto konania zmenené.
- 26 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (piata komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania.

27 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na ústne otázky, ktoré im Všeobecný súd položil, boli vypočuté na pojednávaní 9. septembra 2010.

28 Spolková republika Nemecko navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zrušil napadnuté nariadenie,

— obmedzil účinky zrušenia na článok 2 a na prílohu II napadnutého nariadenia a tieto účinky „pozastavil“,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

29 Švédske kráľovstvo navrhuje, aby Všeobecný súd:

— vyhovel žalobe podanej Spolkovou republikou Nemecko,

— „zachoval v platnosti“ účinky napadnutého nariadenia.

30 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

- „neprihliadol“ k nijakým odkazom na stanovisko právnej služby Rady zo 17. októbra 2008,
- zamietol žalobu ako nedôvodnú,
- subsidiárne obmedzil a „pozastavil“ účinky zrušenia napadnutého nariadenia,
- zaviazal Spolkovú republiku Nemecko na náhradu trov konania.

31 Francúzska republika navrhuje, aby Všeobecný súd:

- zamietol žalobu,
- zaviazal Spolkovú republiku Nemecko na náhradu trov konania.

32 Talianska republika navrhuje, aby Všeobecný súd:

- odmietol žalobu ako neprípustnú,

- subsidiárne zamietol žalobu ako nedôvodnú,

- v prípade zrušenia napadnutého nariadenia vyhlásil, že všetky jeho účinky treba považovať za konečné,

- zaviazal Spolkovú republiku Nemecko na náhradu trov konania.

³³ Španielske kráľovstvo a Poľská republika navrhujú, aby Všeobecný súd žalobu zamietol.

Právny stav

O námietkach neprípustnosti vznesených Talianskou republikou a Poľskou republikou

Tvrdenia účastníkov konania

³⁴ Talianska republika a Poľská republika tvrdia, že táto žaloba je neprípustná.

- 35 Talianska republika konkrétne tvrdí, že Spolková republika Nemecko mala napadnúť rozpočet Spoločenstva na rok 2009 v jeho časti týkajúcej sa prostriedkov určených na nákupy na poľnohospodárskych trhoch. Keďže napadnutým nariadením sú tieto prostriedky len prerozdelené, je žaloba proti nemu oneskorená, a teda neprípustná.
- 36 Poľská republika tvrdí, že skutočným cieľom tejto žaloby je spochybníť základné pravidlá distribučného mechanizmu obsiahnuté v nariadení o jednotnej spoločnej organizácii trhov, na základe ktorého bolo napadnuté nariadenie prijaté, ako aj postup vypracovania ročných distribučných plánov, ktorý je definovaný v nariadení č. 3149/92.
- 37 Spolková republika Nemecko tvrdí, že tieto dve vedľajšie účastníčky konania nie sú na vznesenie takýchto námietok neprípustnosti aktívne legitimované, keďže podľa judikatúry vedľajší účastníci konania nemôžu vzniknúť námietku založenú na neprípustnosti žaloby, pokiaľ to neurobil hlavný účastník konania.

Posúdenie Všeobecným súdom

- 38 Všeobecný súd konštatuje, že Komisia nenavrholala, aby bola žaloba vyhlásená za neprípustnú, ale iba žiadala, aby sa žaloba meritórne zamietla. Treba však pripomenúť, že podľa článku 40 štvrtého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie uplatniteľného na konanie pred Všeobecným súdom podľa článku 53 prvého odseku uvedeného štatútu návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania môže obsahovať iba návrhy podporujúce jedného z účastníkov konania. Navyše podľa článku 116 ods. 3 rokovacieho poriadku vedľajší účastník konania musí prijať spor v stave, v akom sa nachádza v čase jeho vstupu do konania.

- 39 Z toho vyplýva, že Talianska republika a Poľská republika nie sú aktívne legitimované vzniesť námietku neprípustnosti žaloby a že teda Všeobecný súd nie je povinný preskúmať dôvody neprípustnosti, ktoré uviedli (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 24. marca 1993, CIRFS a i./Komisia, C-313/90, Zb. s. I-1125, body 20 až 22, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 27. novembra 1997, Kaysersberg/Komisia, T-290/94, Zb. s. II-2137, bod 76). Námietky neprípustnosti vznesené Talianskou republikou a Poľskou republikou treba teda zamietnuť.

O návrhu Komisie nezohľadniť odkazy obsiahnuté v žalobe na stanovisko právnej služby Rady Európskej únie zo 17. októbra 2008

- 40 Komisia tvrdí, že predloženie predmetného stanoviska, ktoré sa týka návrhu Komisie na zmenu nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov, nebolo povolené Radou, ani nariadené Všeobecným súdom. Všeobecný súd preto v súlade s ustálenou judikatúrou nemá zohľadňovať nijaké odkazy na toto stanovisko, ktoré sú obsiahnuté v žalobe.
- 41 Spolková republika Nemecko spresňuje, že toto stanovisko, ktoré nemá pre riešenie tohto sporu zásadný význam, už bolo predmetom oficiálnej správy a že v žalobe sa spomínalo len veľmi všeobecne.
- 42 Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry by bolo v rozpore s verejným záujmom, ktorý má za cieľ, aby inštitúcie mali prospech zo stanovísk ich právnych služieb poskytutých v úplnej nezávislosti, prijať, že tieto vnútorné dokumenty môžu byť predložené inými osobami ako službami, na ktorých žiadosť boli vyhotovené, v spore pred Všeobecným súdom bez toho, aby s ich predložením súhlasila dotknutá inštitúcia alebo aby tak nariadil súd (uznesenie Súdneho dvora z 23. októbra 2002, Rakúsko/Rada, C-445/00, Zb. s. I-9151, bod 12; rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. novembra

2000, Ghignone a i./Rada, T-44/97, Zb. VS s. I-A-223 a II-1023, bod 48, a uznesenie Súdu prvého stupňa z 10. januára 2005, Gollnisch a i./Parlament, T-357/03, Zb. s. II-I, bod 34).

- 43 Návrhu Komisie nezohľadniť odkazy obsiahnuté v žalobe na stanovisko právnej služby Rady zo 17. októbra 2008 treba preto vyhovieť.

O veci samej

Tvrdenia účastníkov konania

- 44 Spolková republika Nemecko podporovaná Švédskym kráľovstvom uvádza jediný žalobný dôvod, podľa ktorého bolo napadnuté nariadenie prijaté v rozpore s článkom 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov vykladaným z hľadiska jeho odôvodnenia č. 18, v ktorom sa uvádza záujem Spoločenstva na trvalom využívaní poľnohospodárskych výrobkov, kým sa tieto zásoby neznižia na bežnú úroveň, ako aj v rozpore s článkami 33 ES a 37 ES. Napadnuté nariadenie „stratilo akúkoľvek väzbu“ so spoločnou poľnohospodárskou politikou (SPP) a v skutočnosti je súčasťou sociálnej politiky.
- 45 Predovšetkým článok 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov, ktorý je súčasťou pododdielu IV s názvom „Predaj z intervencie“ oddielu II kapitoly I hlavy I časti II nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov, povoľuje dodatočný

nákup na trhoch s potravinami len v prípade, ak určitý výrobok nie je dočasne k dispozícii v intervenčných zásobách v priebehu plnenia ročného plánu, v rozsahu nevyhnutnom pre plnenie tohto plánu v jednom alebo vo viacerých členských štátoch.

- 46 Po prvé napadnuté nariadenie sa však netýka nákupu výrobkov, ktoré len „dočasne nie sú k dispozícii v intervenčných zásobách“. Aj keď totiž táto podmienka vyžaduje, aby existujúce intervenčné zásoby boli distribuované ako prvé a aby dodatočné nákupy boli len dočasnej alebo výnimočnej povahy, vzťah medzi potravinami z intervenčných zásob a dodatočne nakúpenými potravinami je obrátený, keďže podiel týchto dodatočne nakúpených potravín vo vzťahu k celkovému objemu plánu vzrástol z 18,06 % v roku 2006 na 85,35 % v roku 2008 a na 86,98 % v roku 2009. Navyše podľa prognóz Komisie o vývoji intervenčných zásob by táto situácia mala byť dlhodobá.
- 47 Pokiaľ ide o rozpočet vyčlenený na plnenie plánu v roku 2009, tento rozpočet bol zvýšený na 500 miliónov eur bez toho, aby bolo možné tento nárast v porovnaní s predchádzajúcim rokom odôvodniť zvýšením cien výrobkov, na ktoré sa plán vzťahuje. Spolková republika Nemecko rovnako spochybňuje súlad postupu prijímania plánu s nariadením č. 3149/92, pričom tvrdí, že na základe oznámeného zvýšenia rozpočtu vyčleneného na plán Komisia po uplynutí termínu stanoveného na tento účel vyzvala členské štáty, aby prehodnotili svoje požiadavky na výrobky nevyhnutné na účely plnenia plánu.
- 48 Po druhé nedostupnosť výrobkov v intervenčných zásobách musí nastať „v priebehu plnenia ročného plánu“. Podľa Spolkovej republiky Nemecko sa táto podmienka má vykladať v tom zmysle, že o nákupe možno uvažovať v prípade výrobkov chýbajúcich počas ročného obdobia plánu alebo v prípade, ak sa pri vypracovaní ročného plánu zistí, že existujúce intervenčné zásoby pravdepodobne alebo istotne nebudú

postačujúce. Napadnuté nariadenie však vyčlenilo prostriedky na nákup výrobkov, pre ktoré už pri vypracovaní plánu nebola na daný rok stanovená nijaká intervenčná zásoba.

- 49 Po tretie stanovený plán nie je založený na objeme existujúcich alebo očakávaných intervenčných zásob, ale len na potrebách deklarovaných zúčastnenými členskými štátmi, a nezodpovedá teda tomu, čo je pre jeho plnenie „potrebné“. Podľa Spolkovej republiky Nemecko musí byť objem plánu viazaný na intervenčné zásoby. Článok 43 písm. g) nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov tak oprávňuje Komisiu vypracovať ročný plán len v súlade so svojím článkom 27 ods. 1 upravujúcim distribúciu výrobkov z intervenčných zásob.
- 50 Spolková republika Nemecko následne tvrdí, že plán prijatý napadnutým nariadením nesleduje nijaký z cieľov článku 33 ES. Pripomína judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej musí byť voľba právneho základu aktu založená na objektívnych skutočnostiach, ktoré možno súdne preskúmať, a medzi ktoré patrí najmä cieľ a obsah aktu. Podľa Spolkovej republiky Nemecko sa predmetná právna úprava netýka výroby poľnohospodárskych výrobkov, ani ich uvádzania na trh, a nie je opatrením prijatým v rámci SPP.
- 51 Na rozdiel od posúdenia Komisie totiž dotknutý plán „stratil akúkoľvek väzbu“ so SPP a najmä s cieľom stabilizovať trhy v zmysle článku 33 ods. 1 písm. c) ES. Keďže došlo k tak výraznému zníženiu intervenčných zásob a plán je založený najmä na nákupe potravín, toto opatrenie už nie je súčasťou poľnohospodárskeho trhu, ale trhu, ktorý naň nadväzuje. Články 33 ES a 37 ES sa týkajú sporného plánu len ako vedľajšieho prvku intervenčného mechanizmu, keďže jeho primárnym cieľom je sociálny cieľ. Podľa judikatúry Súdneho dvora je pritom pôsobnosť SPP obmedzená, pokiaľ právny

akt vyvoláva určité účinky na poľnohospodárstvo, ktoré sú vo vzťahu k hlavnému cieľu len vedľajšie.

- 52 Rovnako na rozdiel od tvrdenia Komisie program potravinovej pomoci Spoločenstva tiež neprispieva k zabezpečeniu dodávok spotrebiteľom za primerané ceny v zmysle článku 33 ods. 1 písm. e) ES. Keďže potraviny sú ponúkané najodkázanejším osobám, cieľ spočívajúci v zabezpečení primeranej ceny totiž nemožno vôbec zrealizovať. Podľa judikatúry Súdneho dvora nemožno primeranú povahu ceny stotožňovať s najnižšími možnými cenami.
- 53 Podľa Spolkovej republiky Nemecko jej závery potvrdzuje návrh Komisie zo 17. septembra 2008 na zmenu nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov, v ktorom sa stanovuje, že sa má zrušiť najmä obmedzenie nákupu na situácie, keď intervenčné zásoby nie sú dočasne k dispozícii. Táto zmena zodpovedá potrebe prispôbiť sekundárne právo realite, čo Komisia potvrdila.
- 54 Pokiaľ ide o nariadenie č. 3149/92, toto nariadenie nie je samo osebe v rozpore s právom Únie, ale musí sa vykladať s prihliadnutím na normy vyššej právnej sily a nemôže sa od nich v žiadnom prípade odchýliť.
- 55 Švédske kráľovstvo po prvé dodáva, že o jednotnej spoločnej organizácii trhov v zásade upravuje len využívanie intervenčných zásob a že podstatný nákup výrobkov na trhu Spoločenstva predstavuje „obchádzanie“ tohto nariadenia. Podmienky na nákup

výrobkov stanovené v článku 27 ods. 2 tohto nariadenia sa musia vykladať reštriktívne, pretože ide o výnimky.

- 56 Pokiaľ ide o okamih, keď je možné vykonať nákupy, Švédske kráľovstvo poukazuje na možnosť, že znenie článku 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov sa v rôznych jazykových verziách v určitej miere líši. Podľa švédskej verzie musí nedostupnosť výrobku nastať v priebehu plnenia ročného plánu, v prípade ktorého postačuje prijať zmeny k ročnému plánu. Tento výklad je podporený kontextom a cieľom tohto ustanovenia, ktorým je účelné využívanie intervenčných zásob, a nie predovšetkým pomoc najodkázanejším osobám. Navyše podľa článku 4 nariadenia č. 3149/92 nákup daného výrobku na trhu možno vykonať len vtedy, ak najnutnejšie potraviny, ktoré sa musia dodať, už boli z intervenčných zásob a prostredníctvom presunov v rámci Spoločenstva prerozdelené.
- 57 Normotvorca Únie nemal nikdy v úmysle stanoviť trvalý program pomoci. Na základe odôvodnenia č. 18 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov má zníženie intervenčných zásob naopak viesť k zúženiu rozsahu plánu. Ciele sociálnej politiky naproti tomu jasne vyplývajú z článkov 1 a 2 nariadenia č. 3149/92.
- 58 Po druhé Švédske kráľovstvo tvrdí, že článok 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov nemá za cieľ zabezpečiť spotrebiteľom dodávky za primerané ceny, ako stanovuje článok 33 ods. 1 ES. Pokiaľ ide o cieľ stabilizovať trhy, Švédske kráľovstvo pripomína, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že tento cieľ zahŕňa tiež zámer znížiť prebytky v Spoločenstve. Prerozdelenie výrobkov stanovené napadnutým nariadením však v rámci tohto cieľa nepredstavuje nevyhnutnú väzbu s intervenčnými nákupmi.

Opačný výklad by mohol viesť k použitiu článku 37 ES ako právneho základu pre všetky právne predpisy určené na dotáciu nákupu potravín.

- 59 Z ustálenej judikatúry navyše vyplýva, že ak preskúmanie opatrenia Spoločenstva preukáže, že sleduje dvojaký cieľ alebo že obsahuje dve zložky, a ak jeden z nich možno označiť za hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložku, akt musí byť založený na tomto hlavnom alebo prevažujúcom celi alebo zložke. Švédske kráľovstvo sa domnieva, že taký akt, akým je napadnuté nariadenie, by bolo možné prijať na základe článku 308 ES.
- 60 Komisia, podporovaná Španielskym kráľovstvom, Francúzskou republikou, Talianskou republikou a Poľskou republikou, tvrdí, že napadnuté nariadenie je v súlade s nariadením o jednotnej spoločnej organizácii trhov, ako aj s nariadením č. 3149/92.
- 61 Po prvé Komisia tvrdí, že argumentácia Spolkovej republiky Nemecko týkajúca sa výkladu článku 33 ES je irelevantná. V odpovedi na kritiku, že napadnuté nariadenie nesleduje ciele tohto článku, Komisia pripomína judikatúru, podľa ktorej musí byť právna úprava viazaná na oblasť poľnohospodárstva, a teda na článok 37 ES, pokiaľ výrobky dotknuté touto právnou úpravou sú vymenované v prílohe I Zmluvy ES a pokiaľ predmetná právna úprava prispieva k uskutočňovaniu jedného z viacerých cieľov SPP, čo je prípad výrobkov, ktoré sú dotknuté článkom 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov.
- 62 Článok 33 ES má totiž za cieľ stabilizáciu trhov predajom alebo dočasným nákupom výrobkov na trhu Spoločenstva a smeruje k tomu, aby sa spotrebiteľom, vrátane

najodkázanejších osôb, zabezpečili dodávky za primerané ceny tým, že sa im poľnohospodárske výrobky ponúknu za prijateľné ceny. Komisia dodáva, že sociálny cieľ distribučného plánu bol vždy jasne deklarovaný v základných ustanoveniach, ako aj v článkoch 2 ES a 3 ES, z hľadiska ktorých sa musí SPP vykladať. Tento plán si zachoval svoju väzbu so SPP.

- 63 Po druhé, pokiaľ ide o údajné porušenie článku 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov, Komisia tvrdí, že podmienka nedostupnosti zásob „v priebehu plnenia ročného plánu“ je splnená v prípade, ak intervenčné zásoby nie sú počas realizácie ročného plánu k dispozícii. Z nariadenia č. 3149/92, ako aj z kontextu a cieľa článku 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov navyše vyplýva, že dostupnosť zásob sa musí overiť v okamihu prijatia ročného plánu. V súlade s nariadením č. 3149/92 sa plánovanie distribúcie vykonáva od mája predchádzajúceho roka (oznámenie členských štátov o ich potrebách), aby bol plán prijatý do 1. októbra, čo je dátum, odkedy sa má tento plán plniť. Článok 2 ods. 3 bod 1 písm. c) tohto nariadenia totiž stanovuje, že prostriedky sa členským štátom pridelia v prípade, ak je dotknutý výrobok v priebehu prijímania ročného plánu dočasne nedostupný. Navyše tvrdenia, ktoré Spolková republika Nemecko v tejto súvislosti uviedla v replike, sa zdajú byť v súlade s touto argumentáciou.

- 64 Čo sa týka „dočasnej nedostupnosti“ intervenčných zásob, Komisia súhlasí s názorom Spolkovej republiky Nemecko, pokiaľ ide o podpornú povahu nákupov vo vzťahu k intervenčným zásobám. Tvrdí však, že keďže táto podmienka nie je spresnená, musí sa vykladať s ohľadom na cieľ nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov a prihliadnutím na to, že verejné intervencie na trhu predstavujú stály nástroj v rámci SPP, ktorá potrebuje náležité možnosti predaja, čo Spolková republika Nemecko nespochybňuje. Na účely zachovania takýchto možností sú dotknuté nákupy nielen prípustné, ale aj nevyhnutné. Dokiaľ je vytváranie intervenčných zásob niektorých

výrobkov právne možné a skutočne dostatočne pravdepodobné, má Komisia povinnosť predvídať dodatočný nákup takýchto výrobkov.

65 Pojem „dočasná nedostupnosť“ sa navyše musí chápať v kontexte celkového hodnotenia vykonaného v období viacerých rokov. V súlade s článkom 2 nariadenia č. 3149/92 tak má Komisia pri prijímaní plánu povinnosť zohľadniť využitie prostriedkov počas predchádzajúcich rokov. Vzhľadom na širokú mieru voľnej úvahy Komisie k tejto otázke sú totiž dotknuté nákupy zakázané len v prípade zrušenia alebo dlhodobého pozastavenia intervenčného mechanizmu pre určitý výrobok.

66 V prípade napadnutého nariadenia to tak nebolo. Na splnenie požiadavky podľa článku 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov je totiž Komisia povinná overiť dostupnosť každého výrobku osobitne, a nie celkových intervenčných zásob. Po prvé výrobky, ktorých sa plán týka, môžu byť podľa tohto nariadenia predmetom dodatočných nákupov na intervenčné účely. Po druhé úrovne intervenčných zásob rôznych výrobkov nie sú nemenné, ale v priebehu rokov sa menia. Po tretie výrobky, ktoré mali byť v roku 2009 získavané na trhu, boli nedostupné len počas krátkeho obdobia. Nové intervenčné zásoby, ktoré sa práve tvoria, môžu okrem toho pokryť veľkú časť ročného plánu na rozpočtový rok 2010. Z toho vyplýva, že Komisia sa správne domnievala, že nedostupnosť týchto zásob bola len dočasná a že mohla stanoviť získavanie týchto výrobkov na trhu Spoločenstva.

67 Komisia sa domnieva, že argumentácia Spolkovej republiky Nemecko k tejto otázke je rozporuplná a neodpovedá na otázku, od akej úrovne existujúcich intervenčných zásob by mohla nariadiť dodatočné nákupy. Kvantitatívny údaj uvedený Spolkovou republikou Nemecko z dotknutého ustanovenia nariadenia o jednotnej spoločnej

organizácii trhov nevyplýva. Okrem toho je v rozpore s jeho cieľom, a pokiaľ sa uplatní, povedie k právnej neistote. V každom prípade tvrdenia Spolkovej republiky Nemecko nemôžu vyvrátiť Komisiou vykonaný výklad tohto ustanovenia alebo spochybniť zákonnosť napadnutého nariadenia, ktoré je na tomto výklade založené. Polročný dokument predložený Spolkovou republikou Nemecko sa týka dlhodobých prognóz, ktoré nie sú určené na to, aby slúžili ako základ pre rozhodnutie Komisie týkajúce sa vykonávania ročných plánov. Na účely posúdenia zákonnosti napadnutého nariadenia je v každom prípade relevantný právny stav existujúci v okamihu jeho prijatia.

⁶⁸ Pokiaľ ide o podmienku nevyhnutnosti, Komisia pripomína, že ročný plán na rozpočtový rok 2009 sa obmedzuje len na výdaje stanovené na tento účel v rozpočte Únie, ako to stanovuje článok 27 ods. 2 písm. a) nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov. V súlade s týmto ustanovením sa nevyhnutnosť nesmie posudzovať na základe pomeru medzi objemom plánu a intervenčnými zásobami, ale na základe náku- pov nevyhnutných na zabezpečenie plnenia plánu v zúčastnených členských štátoch. Komisia teda tvrdí, že v priebehu rozpočtových rokov, keď bol objem intervenčných zásob veľmi veľký, bola v rámci plánu odpredaná len malá časť týchto zásob. Ročný plán má totiž za cieľ pokryť – v rámci vyčlenených rozpočtových prostriedkov – deklarované potreby členských štátov s prihliadnutím na ich najlepšie odhady počtu najodkázanejších osôb.

⁶⁹ Komisia v tejto súvislosti spochybňuje tvrdenie Spolkovej republiky Nemecko týka- júce sa zvýšenia rozpočtu a tvrdí, že tento rozpočet nie je stanovený na abstraktnom základe, ale na základe nákladov na nákup určitého množstva výrobkov za trhové ceny, ktoré sa v roku 2008 výrazne zvýšili a boli značne vyššie ako intervenčné ceny.

- 70 Podľa Komisie by krátkodobé zníženie alebo zrušenie plánu bolo, a to buď vo všeobecnosti z dôvodu dočasného zníženia intervenčných zásob, alebo konkrétne z dôvodu nedostupnosti niektorých výrobkov, v rozpore s jeho cieľom. To by malo za následok, že by od plánu odstúpili dobročinné organizácie, ktoré sú na ňom závislé, a odstránila by sa infraštruktúra spojená s nástrojom predaja zásob v priebehu nasledujúcich rokov, ktoré by sa vyznačovali nárastom týchto zásob. To by spochybnilo ciele sledované plánom, ktoré spočívajú v stabilizácii trhov a v zabezpečení vysokej úrovne sociálnej ochrany.
- 71 Komisia nakoniec tvrdí, že jej návrh na zmenu nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov nevyvoláva nijaké záväzné právne účinky, čiže nemôže byť predmetom žaloby.
- 72 Vo svojich pripomienkach k vyjadreniu Švédskeho kráľovstva ako vedľajšieho účastníka Komisia spochybňuje výklad, podľa ktorého sú dodatočné nákupy možné len vtedy, ak nedostupnosť výrobkov v intervenčných zásobách nastala v priebehu plnenia plánu. Prevažná väčšina jazykových verzií článku 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov svedčí skôr v prospech výkladu poskytnutého Komisiou. Komisia navyše tvrdí, že z odôvodnenia č. 18 tohto nariadenia vôbec nevyplýva, že by normotvorca v prípade zníženia objemu dostupných intervenčných zásob predpokladal zúženie rozsahu plánu.
- 73 Talianska republika sa navyše domnieva, že rozsudok zo 4. apríla 2000, Komisia/Rada (C-269/97, Zb. s. I-2257), v ktorom Súdny dvor dospel k záveru, že články 33 ES a 37 ES môžu slúžiť ako právny základ pre prijatie opatrenia, ktorého cieľom je tiež a možno najmä ochrana verejného zdravia, je použiteľný na prejednávajúcu vec. Z ustanovení článkov 2 ES, 136 ES a 137 ES tiež vyplýva, že články 33 ES a 37 ES môžu predstavovať výlučný právny základ na prijatie opatrení, ktoré majú tiež, alebo dokonca aj prevažne sociálny cieľ, pod podmienkou, že sa použijú nástroje súvisiace s právnou

úpravou a intervenciou na poľnohospodárskych trhoch, čo je prípad napadnutého nariadenia.

⁷⁴ Talianska republika pripomína, že nariadenie Rady (ES) č. 1290/2005 z 21. júna 2005 o financovaní SPP (Ú. v. EÚ L 209, s. 1) stanovuje, že Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF) financuje stabilizáciu poľnohospodárskych trhov. Keďže článok 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov zveruje EPZF úlohu financovať predmetné nákupy, tieto nákupy predstavujú tiež výdaje na stabilizáciu poľnohospodárskych trhov v súlade s článkom 4 nariadenia Rady (EHS) č. 3730/87 z 10. decembra 1987, ktorým sa stanovujú všeobecné pravidlá pre dodávky potravín z intervenčných zásob organizáciám povereným ich rozdelením najodkázanejším osobám v spoločenstve (Ú. v. ES L 352, s. 1; Mim. vyd. 03/007, s. 318), v rozsahu výdajov, ktoré z tohto dôvodu pripúšťa rozpočtový orgán.

⁷⁵ Z prvého odôvodnenia nariadenia Rady (ES) č. 2535/95 z 24. októbra 1995, ktoré mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 3730/87 (Ú. v. ES L 260, s. 3; Mim. vyd. 03/018, s. 263), totiž vyplýva, že napriek postupnej redukcii systému intervenčných zásob normotvorca Únie chcel dotknutý plán zachovať tým, že nákup na trhu upravil, ako „prechodné opatrenie“, teda ako rovnocenné a nie ako podporné alebo vedľajšie opatrenie vo vzťahu k predaju zásob, ktorý je naďalej v súlade s cieľmi SPP. Na základe zistenej nedostupnosti výrobku je teda možnosť zvoliť si medzi predajom zásob a nákupmi na trhu obmedzená len povinnosťou vykonať najprv predaj a až potom nákupy. Tento záver potvrdzujú druhé odôvodnenie nariadenia č. 3730/87, tretie odôvodnenie a článok 4 nariadenia č. 3149/92, tretie a štvrté odôvodnenie nariadenia Komisie (ES) č. 267/96 z 13. februára 1996, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 3149/92 (Ú. v. ES L 36, s. 2; Mim. vyd. 03/018, s. 436), ako aj odôvodnenie č. 5 nariadenia Komisie (ES) č. 1127/2007 z 28. septembra 2007, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie č. 3149/92 (Ú. v. EÚ L 255, s. 18).

- 76 Talianska republika kvalifikuje všetky nákupy určené na pokrytie potrieb zvažovaných v pláne, ktoré nemožno vopred uspokojiť využitím intervenčných zdrojov, ako nevyhnutné. Táto podmienka však nie viazaná na existenciu určitého minimálneho objemu použiteľných zásob, a tým ešte menej na skutočnosť, že tento minimálny objem má byť vyšší ako objem nakupovaný na trhu.
- 77 Pokiaľ ide o nedostupnosť výrobku v priebehu plnenia plánu, Talianska republika tvrdí, že článok 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov je takto formulovaný, pretože nevyhnutné nákupy sa musia na trhu vykonať len v tomto okamihu, čo je tiež v súlade s článkom 3 nariadenia č. 3149/92. Nákupy sa teda vykonávajú len v prípade, ak sa v priebehu plnenia plánu potvrdí nedostupnosť zásob. Tento odkaz na obdobie plnenia plánu nebráni tomu, aby sa nedostatok zásob vyhodnotil vopred, pretože je to nevyhnutné na určenie rozpočtových prostriedkov vyčlenených na nákupy. To potvrdzuje prvé odôvodnenie nariadenia č. 267/96.
- 78 Francúzska republika kladie dôraz na cieľ napadnutého nariadenia, ktorým je zabezpečiť spotrebiteľom primerané ceny a ktorý Spolková republika Nemecko spochybňuje. Cieľom tohto nariadenia je totiž zabezpečiť, či už za peňažné protiplnenie alebo zadarmo, práve jedinú cenu, ktorú možno považovať za primeranú pre najodkázanejšie osoby, osobitne, pokiaľ sa táto cena posudzuje spoločne s cenami, ktoré tieto osoby platia za potraviny nakupované v bežnom distribučnom reťazci.
- 79 Francúzska republika dodáva, že SPP je súčasťou činností Spoločenstva vymenovaných v článku 3 ods. 1 ES, ktorých vykonávanie musí v súlade s článkom 2 ES umožniť najmä podporu vysokej úrovne sociálnej ochrany v celom Spoločenstve. Súdny dvor rozhodol, že sledovanie cieľov SPP, najmä v rámci spoločnej organizácie trhov, nemôže obchádzať požiadavky všeobecného záujmu, akými sú ochrana spotrebiteľov alebo

zdravia a života osôb a zvierat. Pomoc najodkázanejším osobám je tiež požiadavkou všeobecného záujmu.

- 80 Pokiaľ ide o dočasnú povahu nedostupnosti intervenčných zásob, Francúzska republika tvrdí, že pokles v čerpaní týchto zásob bol osobitne výrazný len v posledných dvoch rokoch, a síce od roku 2008.
- 81 Poľská republika tvrdí, že keďže výrazy obsiahnuté v článku 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov sú nejasné a veľmi všeobecné, Komisia má širokú mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o podmienky nákupu potravín na trhu. V každom prípade je jediným správnym výkladom tohto článku výklad podaný v nariadení č. 3149/92. Naopak, ak by sa mala prijať argumentácia Spolkovej republiky Nemecko týkajúca sa podielu nákupu na trhu stanoveného v napadnutom nariadení, znamenalo by to doplnenie novej podmienky pre distribučný mechanizmus, ktorú nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov v súčasnosti neupravuje. Navyše v rámci širokej miery voľnej úvahy Komisie v oblasti SPP by len zjavná neprímeranosť opatrenia prijatého v tejto oblasti mohla mať vplyv na jeho zákonnosť.
- 82 Pokiaľ ide konkrétne o podmienku dočasnej nedostupnosti výrobkov, táto podmienka sa netýka minulosti dotknutého opatrenia, ale jeho „dohľadnej budúcnosti“. Táto podmienka je tak splnená v prípade nedostatku istoty, že zásoby sa v „dohľadnej budúcnosti“ nevytvoria.
- 83 Pokiaľ ide o ciele SPP, Poľská republika tvrdí, že podľa judikatúry Súdneho dvora sa majú vykladať s prihliadnutím na všeobecné sociálne a ekonomické ciele Únie, ako sú definované v článku 2 ES, ako aj s prihliadnutím na súčasnú hospodársku a sociálnu

situáciu a na neustále sa meniace okolnosti. Výklad navrhovaný Spolkovou republikou Nemecko však tieto kritériá nespĺňa. Tento výklad osobitne nezohľadňuje zásadnú zmenu situácie v poľnohospodárstve po posledných rozšíreniach Únie.

- 84 Podľa Poľskej republiky možno ciele SPP vymenované v článku 33 ods. 1 ES rozdeliť do dvoch rovnocenných skupín, z ktorých prvá má za cieľ zabezpečiť rozvoj poľnohospodárstva a udržať zodpovedajúcu životnú úroveň vidieckeho obyvateľstva a druhá má za cieľ zabezpečiť riadne zásobovanie a primerané ceny, a to najmä vo vzťahu k spotrebiteľom potravín. V tejto súvislosti sa domnieva, že Spolková republika Nemecko nesprávne stavia pojem „primeraná cena“ na roveň pojmu „trhová cena“, keďže prvý z týchto pojmov sa má vykladať s ohľadom na konkrétne okolnosti prejednávanej veci, a teda nie vždy zodpovedá druhému pojmu. Spolková republika Nemecko navyše nesprávne vyložila judikatúru Súdneho dvora týkajúcu sa pojmu „primeraná cena“, keďže tento pojem sa netýka konkrétnej kategórie spotrebiteľov, ktorú tvoria najodkázanejšie osoby.
- 85 Poľská republika nakoniec tvrdí, že poľnohospodárske výrobky používané v rámci distribučného mechanizmu znižujú, a to bez ohľadu na svoj pôvod, prebytok výrobkov na trhu, čo prispieva k jeho stabilizácii a k zlepšeniu príjmov osôb pracujúcich v poľnohospodárskom odvetví.
- 86 Španielske kráľovstvo na pojednávaní zdôraznilo požiadavku na stabilitu opatrenia spočívajúceho v distribúcii potravín najodkázanejším osobám, pričom zdôraznilo, že dodatočné nákupy sú nevyhnutné na to, aby toto opatrenie bolo zachované a riadne fungovalo počas niekoľkých rokov. Poskytnutie materiálnych a personálnych zdrojov na plnenie plánu len v rokoch vyznačujúcich sa nadmernými zásobami by totiž bolo z hľadiska financovania a fungovania veľmi náročné. Navyše toto opatrenie nemá len

sociálny charakter, pretože prospieva nielen najodkázanejším osobám, ale tiež poľnohospodársko-potravinárskemu trhu ako celku.

- ⁸⁷ Spolková republika Nemecko zastáva názor, že na rozdiel od veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Komisia/Rada, už citovaný v bode 73 vyššie, na ktorý odkazuje Talianska republika, napadnuté nariadenie nemá v tejto veci za cieľ výrobu poľnohospodárskych výrobkov a ich uvádzanie na trh, ale týka sa z 90 % nákupov poľnohospodárskych výrobkov, ktoré sa uskutočňujú úplne nezávisle na nástrojoch SPP. Spolková republika Nemecko spochybňuje tvrdenie Talianskej republiky, že potravinová pomoc sa stala trvalým cieľom SPP, pretože je to nezlučiteľné s pravidlami vymedzenia právomocí medzi Spoločenstvom a členské štáty. Navyše nie je možné odôvodniť kvalifikáciu určitého opatrenia ako opatrenia spadajúceho do SPP tvrdením, že *de iure* vyplýva z pridelenia zodpovedajúcich zdrojov do EPZF.
- ⁸⁸ Spolková republika Nemecko tiež zdôrazňuje, že nariadenie č. 2535/95 nie je v tejto veci relevantné a že záver Talianskej republiky sa netýka poslednej časti jeho prvého odôvodnenia. Pokiaľ ide o nariadenie č. 1127/2007, toto nariadenie nemôže mať vplyv na výklad noriem vyššej právnej sily. Nakoniec nariadenie č. 3730/87 nemožno vykladať, ako by už upravovalo rozšírenie opatrení v rámci potravinového programu.
- ⁸⁹ Pokiaľ ide o tvrdenia Francúzskej republiky týkajúce sa sledovania cieľov SPP v napadnutom nariadení, Spolková republika Nemecko zdôrazňuje, že podľa judikatúry Súdneho dvora cieľ spočívajúci v stabilizácii trhu zodpovedá vytvoreniu rovnováhy na trhu medzi ponukou a dopytom, takže predmetné opatrenia musia prispieť

k fungovaniu spoločného trhu, čo v prípade nákupov upravených napadnutým nariadením neplatí. Navyše maximálna cena, ktorú možno požadovať za dodávku potravín, sa vypočíta len v závislosti od vynaložených nákladov, a nemôže teda sledovať ani cieľ spočívajúci v zabezpečení primeraných cien. Okrem toho tento cieľ nie je výslovne ani implicitne uvedený v nijakom z aktov tvoriacich právny základ napadnutého nariadenia.

- ⁹⁰ Spolková republika Nemecko spochybňuje aj analýzu Francúzskej republiky, pokiaľ ide o dočasnú povahu nedostupnosti zásob, a tvrdí, že už podiel nákupov na trhu vo výške 20 až 30 % sa musí považovať za významný a že teda ťažkosti so zásobovaním už existujú prinajmenšom štyri roky.
- ⁹¹ Pokiaľ ide o širokú mieru voľnej úvahy Komisie, ktorá vyplýva z judikatúry a na ktorú odkazuje Poľská republika, táto právomoc sa podľa Spolkovej republiky Nemecko netýka výkladu cieľov opatrenia, a teda ani tejto veci.
- ⁹² Pokiaľ ide o kritérium dočasnej nedostupnosti výrobkov, Spolková republika Nemecko zastáva názor, že existuje spojitosť medzi touto nedostupnosťou a hodnotou dodatočných nákupov, pretože takýto program nemôže spočívať na rastúcich nákupoch počas značne dlhého obdobia, a predstavovať tak takmer všetky dodávky za posledné dva roky. Pri posudzovaní tejto povahy je veľmi vhodné zohľadniť minulosť.

- ⁹³ Spolková republika Nemecko uvádza osobitnú správu Dvora audítorov Európskych spoločenstiev č. 6/2009 s názvom „Potravinová pomoc Európskej únie určená odkázaným osobám: hodnotenie cieľov, prostriedkov a použitých metód“, v ktorej Dvor audítorov zastával názor, že program potravinovej pomoci je síce politicky žiaduci ako sociálne opatrenie, ale že nie je zlučiteľný s ustanoveniami SPP a s jej financovaním. Dvor audítorov tiež vyjadril pochybnosti, pokiaľ ide o prispenie tohto programu k regulácii trhu.

Posúdenie Všeobecným súdom

- ⁹⁴ Na úvod treba spresniť väzby medzi nariadením o jednotnej spoločnej organizácii trhov, nariadením č. 3149/92 a napadnutým nariadením.
- ⁹⁵ Po prvé z odkazov napadnutého nariadenia vyplýva, že bolo prijaté na základe nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov, najmä na základe jeho článku 43 písm. g) v spojení s článkom 4 toho istého nariadenia, keďže oba tieto články odkazujú na to, že Komisia prijme vykonávacie pravidlá na vypracovanie ročného plánu podľa článku 27 ods. 1 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov, ako aj na postup, ktorým sa bude Komisia riadiť.
- ⁹⁶ Z článku 1 napadnutého nariadenia navyše vyplýva, že distribúcia potravín najodkázanejším osobám v Spoločenstve sa podľa článku 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov uskutočňuje v súlade s ročným plánom.

97 Po druhé, pokiaľ ide o väzby medzi napadnutým nariadením a nariadením č. 3149/92, treba zdôrazniť, že posledným uvedeným nariadením si Komisia stanovila určité pravidlá, ktoré podmieňujú výkon jej právomocí, ktoré vyvodzuje z nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov.

98 Pri prijatí ročného plánu tak Komisia bola tiež povinná dodržiavať nariadenie č. 3149/92. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že odôvodnenie č. 1 napadnutého nariadenia znie:

„V súlade s článkom 2 nariadenia... č. 3149/92..., by Komisia mala prijať plán distribúcie, ktorý sa má financovať z prostriedkov dostupných v rozpočtovom roku 2009. V tomto pláne by sa pre každý členský štát uplatňujúci toto opatrenie mala stanoviť maximálna výška finančných prostriedkov, ktoré má k dispozícii na realizáciu svojej časti plánu, ako aj množstvo každého druhu výrobku, ktoré sa má siahnuť zo zásob v držbe intervenčných agentúr.“

99 Z toho vyplýva, že zákonnosť napadnutého nariadenia sa musí posúdiť jednak z hľadiska nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov, ktoré predstavuje jeho právny základ, a jednak z hľadiska nariadenia č. 3149/92.

100 Pre prípad rozporu medzi ustanoveniami týchto dvoch posledných uvedených nariadení treba pripomenúť, že podľa zásady dodržiavania hierarchie noriem sa vykonávacie nariadenie nemôže odchyliť od pravidiel obsiahnutých v akte, ktorý vykonáva (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 3. mája 2007, Španielsko/Komisia, T-219/04, Zb. s. II-1323, bod 66 a tam citovanú judikatúru).

- 101 Treba však uviesť, že v prejednávanej veci účastníci konania netvrdia, že by medzi nariadením o jednotnej spoločnej organizácii trhov a nariadením č. 3149/92 existoval nejaký rozpor, ale každý z nich obhajuje odlišný výklad článku 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov.
- 102 Výsledok tohto konania teda závisí od toho, aký výklad článku 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov sa uprednostní.
- 103 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že pokiaľ text sekundárneho práva Únie vyžaduje výklad, v rámci možnosti sa má uprednostniť taký výklad, ktorého zmysel je zlučiteľný s ustanoveniami Zmluvy. Vykonávacie nariadenie sa rovnako má, pokiaľ je to možné, vykladať v súlade s ustanoveniami základného nariadenia (rozsudky Súdneho dvora z 24. júna 1993, Dr Tretter, C-90/92, Zb. s. I-3569, bod 11, a z 10. septembra 1996, Komisia/Nemecko, C-61/94, Zb. s. I-3989, bod 52).
- 104 Nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov preto treba vykladať tak, aby bolo v súlade s relevantnými ustanoveniami Zmluvy týkajúcej sa SPP, ktorej je toto nariadenie súčasťou.
- 105 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry je na účely výkladu ustanovenia práva Únie potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (pozri rozsudok Súdneho dvora zo 7. júna 2005, VEMW a i., C-17/03, Zb. s. I-4983, bod 41 a tam citovanú judikatúru).
- 106 Okrem toho, pokiaľ doslovný a historický výklad určitého nariadenia, a osobitne jedného z jeho ustanovení, neumožňujú posúdiť jeho presný rozsah, treba predmetnú právnu úpravu vykladať tak na základe jej cieľa, ako aj na základe jej celkovej

systematiky (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 31. marca 1998, Francúzsko a i./Komisia, C-68/94 a C-30/95, Zb. s. I-1375, bod 168, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 25. marca 1999, Gencor/Komisia, T-102/96, Zb. s. II-753, bod 148).

¹⁰⁷ Zákonnosť napadnutého nariadenia treba skúmať práve z hľadiska týchto zásad.

— O jedinom žalobnom dôvode založenom na tom, že napadnuté nariadenie bolo údajne prijaté v rozpore s nariadením o jednotnej spoločnej organizácii trhov a najmä s jeho článkom 27

¹⁰⁸ Ako vyplýva z odôvodnenia č. 10 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov, intervenčné nákupy predstavujú nástroj SPP na stabilizáciu poľnohospodárskych trhov a na zabezpečenie primeranej životnej úrovne poľnohospodárov. Verejná intervencia sa v súčasnosti riadi ustanoveniami obsiahnutými v kapitole I hlave I časti II nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov. Jedným z prostriedkov predaja intervenčných zásob je podľa článku 27 toho istého nariadenia ich rozdeľovanie najodkázanejším osobám.

¹⁰⁹ V tejto súvislosti treba pripomenúť historický kontext, ktorého je toto ustanovenie súčasťou.

¹¹⁰ Opatrenie o rozdeľovaní potravín najodkázanejším osobám v Spoločenstve bolo zavedené nariadením č. 3730/87. Z tretieho odôvodnenia tohto nariadenia najmä vyplýva, že „spoločenstvo má vo svojich intervenčných zásobách rôznych poľnohospodárskych výrobkov potenciálny prostriedok ako významne prispieť k zlepšeniu situácie

jeho najodkázanejších občanov“, a že „je v záujme spoločenstva a v súlade s cieľmi [SPP] trvalo využívať tento potenciál, pokiaľ zavedením primeraných opatrení sa neznížia tieto zásoby na normálnu úroveň“.

- 111 Po reformách SPP boli intervenčné zásoby postupne znížené a obdobia, počas ktorých sa tieto zásoby znížili alebo boli nulové, sa niekoľkonásobne predĺžili. Nariadenie č. 3730/87 tak bolo zmenené nariadením č. 2535/95. Toto nariadenie zaviedlo možnosť získavať za určitých podmienok niektoré výrobky na trhu.

- 112 Prvé odôvodnenie nariadenia č. 2535/95 znie:

„keďže opatrenia stanovené nariadením... č. 3730/87... sa zakladajú na dostupnosti verejných zásob ako dôsledku výkupu [v dôsledku nákupov – *neoficiálny preklad*] intervenčnými agentúrami...; keďže realizácia ročného plánu zásobovania potravinami sa môže sťažiť dočasnou nedostupnosťou určitých základných výrobkov počas roka [keďže sa ukázalo, že prijatie a vykonávanie ročného plánu dodávok potravín môže byť počas roka sťažené dočasnou nedostupnosťou určitých základných výrobkov v intervenčných zásobách – *neoficiálny preklad*]; keďže táto hrozba sa môže zvýšiť vzhľadom k opatreniam prijatým na efektívnejšiu reguláciu trhov a na prispôbenie produkcie požiadavkám; keďže sa zdá náležité zabezpečiť možnosť mobilizovania príslušných produktov na trhu spoločenstva ako prechodné opatrenie za takých okolností a aby sa neohrozila realizácia programov zásobovania, ale za podmienok, ktoré nepodlomia princíp zásobovania výrobkov z intervencie [keďže sa zdá náležité za takýchto okolností, a aby sa neohrozilo prijatie a vykonávanie programov dodávok, zaviesť prechodné opatrenie, ktoré umožní získavať dotknuté výrobky na trhu Spoločenstva, avšak za podmienok, ktoré nespochybnia ani zásadu dodávok výrobkov z intervenčných zásob, ani rámec finančných prostriedkov vymedzených na tento účel v rozpočte Spoločenstva – *neoficiálny preklad*].“

- 113 Ustanovenie vychádzajúce z nariadení č. 3730/87 a č. 2535/95 bolo prevzaté do článku 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov, ktorého odôvodnenie č. 18 pripomína, že „Spoločenstvo má vďaka svojim intervenčným zásobám rôznych poľnohospodárskych výrobkov možnosť významne prispieť k zlepšeniu situácie svojich najchudobnejších [najodkázanejších – *neoficiálny preklad*] občanov“ so spresnením, že „v záujme Spoločenstva je trvalo využívať tento potenciál, kým sa zavedením primeraných opatrení tieto zásoby neznížia na bežnú úroveň“. Z toho istého odôvodnenia vyplýva, že v duchu týchto úvah bolo nariadením č. 3730/87 zavedené „sociálne opatrenie“ spočívajúce v distribúcii potravín najodkázanejším osobám v Spoločenstve a malo sa zachovať a začleniť do nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov.
- 114 Ako bolo teda pripomenuté v bode 3 vyššie, článok 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov je súčasťou pododdielu IV s názvom „Predaj z intervencie“ zaradeného do oddielu II kapitoly I hlavy I časti II uvedeného nariadenia. Tento článok s názvom „Rozdelenie osobám v najväčšej hmotnej núdzi [najodkázanejším osobám – *neoficiálny preklad*] v Spoločenstve“ vo svojom odseku 1 stanovuje, že výrobky, ktoré sú v intervenčných zásobách, sa sprístupnia určitým určeným organizáciám v súlade s ročným plánom. Odsek 2 písm. a) toho istého článku stanovuje, že výrobok možno získavať na trhu Spoločenstva najmä vtedy, ak „nie je dočasne k dispozícii v intervenčných zásobách Spoločenstva v priebehu plnenia ročného plánu uvedeného v odseku 1 v rozsahu nevyhnutnom pre plnenie plánu v jednom alebo viacerých členských štátoch a pod podmienkou, že náklady budú aj naďalej v rámci limitov nákladov ustanovených v rozpočte Spoločenstva na tento účel“.
- 115 Preto treba toto ustanovenie vykladať tak, že upravuje opatrenie na účelné využívanie intervenčných zásob.
- 116 Treba konštatovať, že tento spor spadá do rámca uplatnenia právnej úpravy, ktorá stanovuje dve fázy. Hlavná fáza, t. j. fáza verejnej intervencie na trhu, jasne sleduje

ciele SPP spresnené v článku 33 ods. 1 ES, najmä cieľ spočívajúci v stabilizácii trhov. Nasledujúca fáza je fázou predaja takto vytvorených intervenčných zásob, pričom jedným zo spôsobov jeho vykonávania je distribúcia výrobkov najodkázanejším osobám. Toto rozdeľovanie sleduje sociálny cieľ, ktorý musí byť len druhotným a svojím spôsobom vedľajším cieľom vo vzťahu k hlavným cieľom SPP, a môže sa teda v zásade uskutočňovať len v medziach nadbytočných zásob a so zohľadnením toho, čo je „v súlade s cieľmi [SPP] trvalo využívať tento potenciál a dosiahnuť zníženie týchto zásob na normálnu úroveň“.

117 Pokiaľ ide o možnosť dodatočných nákupov, z prvého odôvodnenia nariadenia č. 2535/95 vyplýva, že toto opatrenie bolo prijaté, pretože „realizácia ročného plánu zásobovania potravinami sa [mohla] sťažiť dočasnou nedostupnosťou určitých základných výrobkov počas roka [sa ukázalo, že prijatie a vykonávanie ročného plánu dodávok potravín [mohlo] byť počas roka sťažené dočasnou nedostupnosťou niektorých základných výrobkov v intervenčných zásobách – *neoficiálny preklad*]“ a že bolo potrebné „zabezpečiť možnosť mobilizovania príslušných produktov na trhu spoločenstva ako prechodné opatrenie za takých okolností a aby sa neohrozila realizácia programov zásobovania [za takých okolností, a aby sa neohrozilo vykonávanie programu dodávok, zaviesť prechodné opatrenie, ktoré umožní získať dotknuté výrobky na trhu Spoločenstva – *neoficiálny preklad*]“. Naopak, to isté odôvodnenie spresňuje, že to sa musí vykonať „za podmienok, ktoré nepodlomia princíp zásobovania výrobkov z intervencie [za podmienok, ktoré nespochybnia ani zásadu dodávok výrobkov z intervenčných zásob, ani rámec finančných prostriedkov vymedzených na tento účel v rozpočte Spoločenstva – *neoficiálny preklad*]“.

118 Z vyššie uvedeného teda jasne vyplýva, že toto opatrenie nachádza svoje odôvodnenie v existencii intervenčných zásob a v ročnom pláne na ich distribúciu najodkázanejším osobám. Cieľom ročného plánu a dodatočných nákupov, ktoré tento plán určuje, preto nemôže byť, ako tvrdí Komisia, pokrytie potrieb deklarovaných členskými štátmi, ktoré sa na pláne zúčastňujú, ale rozdelenie existujúceho objemu intervenčných zásob najodkázanejším osobám.

- 119 Článok 27 ods. 1 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov tak stanovuje, že sa sprístupnia „výrobky z intervenčných zásob“, zatiaľ čo podľa jeho odseku 2 písm. a) výrobok možno získavať na trhu v prípade, ak „nie je dočasne k dispozícii v intervenčných zásobách... v priebehu plnenia ročného plánu“. To naznačuje, že dodatočný nákup takýchto výrobkov je upravený ako výnimka z pravidla, ktorým je distribúcia výrobkov z intervenčných zásob. Toto opatrenie ponímané ako výnimka sa teda má vykladať reštriktívne. V nijakom prípade nemožno z neho urobiť pravidlo.
- 120 Reštriktívny výklad pojmu „nie je dočasne k dispozícii... v priebehu plnenia ročného plánu“ sa tiež vyžaduje s ohľadom na dodatočné spravenie uvedené v článku 27 ods. 2 písm. a) nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov, podľa ktorého výrobok možno získavať na trhu len „v rozsahu nevyhnutnom pre plnenie [ročného] plánu..., a pod podmienkou, že náklady budú aj naďalej v rámci limitov nákladov ustanovených v rozpočte Spoločenstva na tento účel“.
- 121 Z tohto ustanovenia vyplýva, že uvedený výrobok možno kúpiť na trhu len v prípade, ak v priebehu plnenia ročného plánu nie je dočasne k dispozícii. Toto ustanovenie tiež predpokladá, že ročný plán, ako aj rozpočet stanovený na jeho plnenie boli prijaté pred prípadným získaním výrobku na trhu.
- 122 Je pravda, ako uvádza Komisia, že z praktických dôvodov spojených s vykonávaním, a práve na účely, aby bolo možné prijať plán a rozpočet stanovený na jeho plnenie, musí Komisia v okamihu prijatia plánu poznať objemy výrobkov, ktoré sa majú dodatočne nakúpiť, pretože nie sú k dispozícii v intervenčných zásobách. Tento postup je totiž ako jediný možný a je v súlade s relevantnými ustanoveniami nariadenia č. 3149/92.

- 123 Podľa článku 1 nariadenia č. 3149/92, zúčastnené členské štáty oznamujú svoje potreby Komisii najneskôr 31. mája pred obdobím vykonávania plánu. Podľa článku 2 toho istého nariadenia Komisia prijme pred 1. októbrom toho istého roku ročný plán, ktorý obsahuje najmä „grant, dostupný [prostriedky pridelené – *neoficiálny preklad*] [členským štátom] pre každý produkt, ktorý sa má kúpiť na trhu spoločenstva, pokiaľ príslušný produkt je dočasne nedostupný v zásobách intervenčných agentúr v čase, keď sa prijíma ročný plán“.
- 124 Tieto ustanovenia však nemožno v nijakom prípade chápať tak, že Komisii zverujú právomoc stanoviť plán nezávisle od existujúcich objemoch intervenčných zásob a/alebo od objemoch odhadovaných na dotknutý rok. Komisia tak síce musí na účely stanovenia pridelovaných prostriedkov zohľadniť množstvá požadované členskými štátmi, množstvá požadovaných výrobkov, ktoré nie sú v intervenčných zásobách k dispozícii, ako aj výrobky, ktoré boli požadované, pridelené a skutočne použité v priebehu predchádzajúcich rozpočtových rokov [článok 2 ods. 3 písm. c) druhý odsek nariadenia č. 3149/92], nemôže však prekročiť medze stanovené normou vyššej právnej sily, ktorou je nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov.
- 125 Práve v okamihu prijatia plánu totiž Komisia nesie zodpovednosť za to, že sa objem stanovený plánom prispôbi objemu intervenčných zásob. V tomto rámci síce disponuje určitou mierou voľnej úvahy priznanou v článku 27 ods. 2 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov, to však nesmie viesť k popretiu skutočnosti, že toto ustanovenie má povahu výnimky. Keďže totiž intervenčné zásoby sa musia chápať ako trvalý inštitút, v prípade ktorého sa mení len objem v závislosti od výkyvov na trhu a vo verejných intervenciách, výraz „nie je dočasne k dispozícii“ nemožno vykladať tak, že odkazuje na určitý počet mesiacov alebo rokov, ale tak, že označuje výnimku z pravidla, ktorým je distribúcia výrobkov z intervenčných zásob. Podiely objemu dodatkových nákupov tak musia odrážať výnimočnú povahu tohto opatrenia vo vzťahu

k celkovým objemom stanoveným ročným plánom, ktorého jediným cieľom je čeliť nedostatkom, ktoré by sa v závislosti od stavu zásob mali v priebehu plnenia plánu objaviť. V opačnom prípade by došlo k zámene výnimky za pravidlo.

- 126 Tento záver nie je v rozpore s nijakým ustanovením nariadenia č. 3149/92. Okrem toho je v súlade so znením prvého odôvodnenia nariadenia č. 2535/95, ktorým bola zavedená možnosť vykonávať dodatočné nákupy a podľa ktorého sa táto možnosť musela upraviť preto, aby sa neohrozilo prijatie a vykonávanie programu dodávok.
- 127 V prejednávanej veci Komisia napadnutým nariadením stanovila na rozpočtový rok 2009 ročný plán distribúcie potravín pre najodkázanejšie osoby, v rámci ktorého v prílohe II určila výšku prostriedkov vyčlenených členským štátom na nákup výrobkov na trhu v celkovej sume 431 420 891 eur, t. j. približne 89,98 % celkového objemu plánu, ktorý predstavoval 496 miliónov eur [príloha I písm. a) napadnutého nariadenia].
- 128 Treba teda konštatovať, že hlavným cieľom ročného plánu obsiahnutého v napadnutom nariadení nebol predaj z intervencie, ale pokrytie potrieb deklarovaných členskými štátmi zúčastnenými na tomto pláne.
- 129 Z príloh k replike okrem toho vyplýva, že po vyhlásení predsedu Komisie o dvojtretinovom zvýšení rozpočtu na program distribúcie potravín najodkázanejším osobám Komisia vyzvala zúčastnené členské štáty, aby prehodnotili deklarované potreby na rozpočtový rok 2009 a aby jej svojej potreby oznámili do konca augusta 2008, t. j. po poslednom dni stanovenom v článku 1 ods. 2 nariadenia č. 3149/92.

- 130 Za týchto okolností sa nemožno domnievať, že by ročný plán na rozpočtový rok 2009 bol v súlade s článkom 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov, tak ako bol vyložený vyššie.
- 131 Tento záver nemôže spochybníť nijaké z tvrdení Komisie, Španielskeho kráľovstva, Francúzskej republiky, Talianskej republiky alebo Poľskej republiky.
- 132 Komisia, Španielske kráľovstvo, Francúzska republika a Poľská republika najmä tvrdia, že krátkodobé zníženie alebo zrušenie plánu z dôvodu dočasného úbytku alebo nedostupnosti niektorých výrobkov v intervenčných zásobách by bolo v rozpore s jeho cieľom, pretože by to malo za následok, že by od tohto plánu odstúpili dobročinné organizácie, ktoré sú na ňom závislé, a odstránila by sa infraštruktúra spojená s nástrojom predaja zásob v priebehu nasledujúcich rokov, ktoré by sa vyznačovali nárastom týchto zásob. To by bolo v rozpore s cieľmi SPP a znemožnilo by sa tým, aby program prispieval k naplneniu cieľa, ktorým je zabezpečenie vysokej úrovne sociálnej ochrany.
- 133 Toto tvrdenie nemôže uspieť. Po prvé treba uviesť, že v rámci tejto žaloby sa nespochybňuje samotné zavedenie ročného plánu distribúcie potravín najodkázanejším osobám. V súlade s článkom 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov je tak hlavným cieľom tohto plánu distribúcia výrobkov z intervenčných zásob a nie stále uspokojovanie potrieb dobročinných organizácií zúčastnených na programe. Po druhé zo spisu a z predchádzajúcich úvah vyplýva, že plán na rozpočtový rok 2009 stanovený v napadnutom nariadení nielenže nenadväzoval na objemy intervenčných zásob, ale stanovil prostriedky na dodatočné nákupy v rámci omnoho väčšieho

rozpočtu než za posledné tri roky. Za týchto okolností je nemožné sa domnievať, že cieľom napadnutého nariadenia bolo zabezpečiť stabilitu dotknutého programu.

- ¹³⁴ Aj za predpokladu, že by tvrdenia Komisie, Francúzskej republiky, Talianskej republiky a Poľskej republiky, podľa ktorých článok 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov, ako aj napadnuté nariadenie sledujú jednotlivé ciele SPP definované v článku 33 ods. 1 ES, boli správne, nemôžu vyvrátiť záver, že napadnuté nariadenie, ako vyplýva z vyššie uvedených úvah, porušuje článok 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov, ktorého zákonnosť sa v každom prípade v rámci tejto žaloby nespochybňuje.
- ¹³⁵ Judikatúra, na ktorú sa odvoláva Komisia, Talianska republika, Poľská republika, ako aj Spolková republika Nemecko, pokiaľ ide o určenie vhodného právneho základu pre určité opatrenie vo vzťahu k cieľom, ktoré toto opatrenie sleduje, nie je v danom rámci pre prejednávanú veci relevantná. Táto vec sa totiž netýka otázky výberu právneho základu pre určitý akt.
- ¹³⁶ Pokiaľ ide nakoniec o rôzne výňatky z odôvodnení nariadení, ktoré neboli na účely vyššie vykonaného výkladu článku 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov zohľadnené, t. j. nariadení č. 267/96 a č. 1127/2007, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie č. 3149/92, na ktoré odkazuje Talianska republika, a to z dôvodu, že ukazujú, že dodatočný nákup je podmienený len nedostupnosťou určitého výrobku v intervenčných zásobách, ktorých objem sa znižuje, treba konštatovať, že výňatky z odôvodnení týchto nariadení nemôžu spochybniť výklad článku 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov, ktorý vykonal Všeobecný súd. Výklad článku 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov totiž nemôžu určovať ustanovenia nariadení nižšej právnej sily, ktoré boli prijaté na účely jeho vykonania.

137 Vzhľadom na vyššie uvedené treba konštatovať, že napadnuté nariadenie bolo prijaté v rozpore s článkom 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov.

– O následkoch porušenia článku 27 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov

138 V prípade, že sa by sa žalobe vyhovel, Spolková republika Nemecko, podporovaná Švédskym kráľovstvom, navrhuje, aby Všeobecný súd využil svoju právomoc a obmedzil účinky zrušenia len na článok 2 a prílohu II napadnutého nariadenia a tieto účinky „pozastavil“ s cieľom vyhnúť sa tomu, že toto zrušenie sa môže dotknúť plnenia plánu v prospech dobročinných organizácií v priebehu rozpočtového roku 2009 alebo – v prípade, že Všeobecný súd rozhodne až po skončení tohto rozpočtového roku – *a posteriori*.

139 Rovnaké návrhy formulovala Komisia, ktorú podporuje Talianska republika a Poľská republika.

140 Po prvé treba konštatovať, že touto formuláciou Spolková republika Nemecko, podporovaná Švédskym kráľovstvom, v skutočnosti navrhuje čiastočné zrušenie napadnutého nariadenia, a síce zrušenie jeho článku 2 a prílohy II.

141 Treba totiž pripomenúť, že v prejednávanej veci nie je spochybnená zákonnosť samotného mechanizmu pridelovania prostriedkov v prospech najodkázanejších osôb, ale skutočnosť, že plán na rozpočtový rok 2009 stanovený napadnutým nariadením spočíva najmä na dodatočných nákupoch výrobkov na trhu. Vzhľadom na záver vyvodený

v bode 137 vyššie teda treba zrušiť len ustanovenia, ktoré upravujú pridelenie prostriedkov na takéto nákupy, a síce článok 2 a prílohu II napadnutého nariadenia.

- 142 Po druhé treba spresniť, že k čiastočnému zrušeniu napadnutého nariadenia dochádza v okamihu, keď už boli všetky prostriedky v zásade vyplatené. Za týchto okolností a s cieľom zabrániť tomu, aby v dôsledku spätného účinku zrušenia členským štátom, ktorým boli tieto prostriedky poskytnuté, nevznikla povinnosť ich vrátiť, treba využiť právomoc Všeobecného súdu a označiť účinky zrušeného aktu, ktoré sa majú považovať za konečné.
- 143 Za konkrétnych okolností prejednávanej veci je teda potrebné zrušiť článok 2 a prílohu II napadnutého nariadenia a rozhodnúť, že týmto čiastočným zrušením nie je dotknutá platnosť už pridelených zdrojov.

O trovách

- 144 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia nemala úspech vo veci, je opodstatnené ju okrem jej vlastných trov konania zaviazat' na náhradu trov konania Spolkovej republiky Nemecko v súlade s jej návrhmi.

145 Navyše podľa článku 87 ods. 4 toho istého rokovacieho poriadku členské štáty, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci, znášajú vlastné trovy konania. Španielske kráľovstvo, Francúzska republika, Talianska republika, Poľská republika a Švédске kráľovstvo teda znášajú svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (piata komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1. Článok 2 a príloha II nariadenia Komisie (ES) č. 983/2008 z 3. októbra 2008, ktorým sa prijíma plán pridelovania prostriedkov, ktoré sa v rozpočtovom roku 2009 majú vyúčtovať členským štátom na dodávku potravín z intervenčných zásob v prospech najodkázanejších osôb v Spoločenstve, sa zrušujú.**
- 2. Zrušením článku 2 a prílohy II nariadenia č. 983/2008 nie je dotknutá platnosť už pridelených prostriedkov.**
- 3. Európska komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania vynaložené Spolkovou republikou Nemecko.**

4. Španielske kráľovstvo, Francúzska republika, Talianska republika, Poľská republika a Švédske kráľovstvo znášajú svoje vlastné trovy konania.

Prek

Soldevila Fragoso

Frimodt Nielsen

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 13. apríla 2011.

Podpisy